

II

(*Nezakonodavni akti*)

UREDDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/1294

od 15. rujna 2020.

o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 33.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2018/1999 o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime utvrđuje se potrebni zakonodavni temelj za troškovno učinkovito, transparentno i predvidljivo upravljanje energetskom unijom i djelovanjem u području klime. Cilj je osigurati ostvarivanje ciljeva energetske unije i dugoročnih obveza Unije u pogledu emisija stakleničkih plinova u skladu s Pariškim sporazumom, a posebice općih i specifičnih ciljeva u području smanjenja emisija stakleničkih plinova, energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti.
- (2) Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ uveo se novi, obvezujući cilj Unije u području energije iz obnovljivih izvora za 2030. od najmanje 32 % konačne bruto potrošnje energije.
- (3) Kako bi se postigao obvezujući cilj Unije od barem 32 % energije iz obnovljivih izvora 2030., države članice trebaju pridonijeti udjelom energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije. Ukupni obvezujući cilj Unije temelji se na obvezama država članica da uvedu energiju iz obnovljivih izvora i u sektor grijanja i hlađenja te u prometni sektor u skladu s člancima 23. i 25. Direktive (EU) 2018/2001. Nadalje, Uredbom (EU) 2018/1999 utvrđuje se okvirna putanja od 2021. do 2030. za doprinos obnovljivih izvora energije svake države članice i za cilj Unije s tri referentne točke koje treba ostvariti 2022., 2025. i 2027.
- (4) Kako bi se omogućilo odgovarajuće praćenje i rano poduzimanje korektivnog djelovanja država članica i Komisije, Komisija bi trebala ocijeniti ostvarivanje referentnih točaka 2022., 2025. i 2027. na temelju, među ostalim, integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku.

⁽¹⁾ SL L 328, 21.12.2018., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

- (5) Ako Komisija u tom kontekstu zaključi da nije zadovljena jedna ili više referentnih točaka Unije, države članice koje nisu postigle svoju nacionalnu referentnu točku trebale bi osigurati provedbu dodatnih mjera kako bi se nadoknадila razlika u odnosu na cilj EU-a za obnovljive izvore energije za 2030. Jedna od tih mjera mogla bi se sastojati od dobrovoljnog financijskog plaćanja mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora, s ciljem da se djelomično ili u cijelosti nadoknadi razlika u odnosu na nacionalne referentne točke u onoj mjeri u kojoj bi se energija iz obnovljivih izvora proizvedena u postrojenjima koja se financiraju s pomoću mehanizma financiranja statistički pripisala državama članicama sudionicama i tako da odražava njihova relativna plaćanja. Tim bi se mehanizmom državama članicama trebala pružiti prilika da povećaju sektorski udio energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetskom sektoru, sektoru grijanja i hlađenja i prometnom sektoru.
- (6) U skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Komisija mora podržati ambicije država članica u području energije iz obnovljivih izvora poticajnim okvirom, uključujući poboljšanu upotrebu sredstava Unije. Konkretno, ta bi potpora trebala biti usmjerena na smanjenje troškova kapitala za projekte energije iz obnovljivih izvora i jačanje regionalne suradnje država članica međusobno i s trećim zemljama zajedničkim projektima, zajedničkim programima potpore i otvaranjem programa potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvođačima koji se nalaze u drugim državama članicama. U tom pogledu i podložno zahtjevima iz članka 5. Direktive (EU) 2018/2001 sudjelovanje države članice u mehanizmu može se smatrati otvaranjem programa potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora.
- (7) Kako bi se poduprlo uvođenje energije iz obnovljivih izvora diljem Unije, mehanizam bi trebao pridonijeti poticajnom okviru, posebno pružanjem potpore u obliku zajmova i bespovratnih sredstava.
- (8) Radi ostvarenja tog dvostrukog cilja, odnosno funkcije nadoknade razlike utvrđene Uredbom (EU) 2018/1999 i poticajnog okvira predviđenog Direktivom (EU) 2018/2001, Komisija se Uredbom (EU) 2018/1999 ovlašćuje za donošenje provedbenih akata kako bi utvrdila potrebne odredbe za uspostavu i funkcioniranje mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora.
- (9) Uredbom (EU) 2018/1999 predviđa se da će mehanizam stjecati resurse iz plaćanja država članica, fondova Unije ili doprinosa privatnog sektora. Takve bi resurse trebalo uzimati u obzir zasebno i pod određenim izvorima sredstava unutar proračunske linije mehanizma.
- (10) Kako je predviđeno člankom 33. Uredbe 2018/1999, s dodatnim plaćanjima država članica kojima bi se financirale određene stavke rashoda, kao što je potpora za nove projekte energije iz obnovljivih izvora u Uniji, trebalo bi postupati kao s vanjskim namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije. Komisija bi redovitim izvješćivanjem država članica trebala osigurati transparentnost kad je riječ o provedbi vanjskih namjenskih prihoda.
- (11) Financiranje Unije u okviru mehanizma može se kombinirati s financiranjem iz drugih programa Unije kad je to predviđeno relevantnim temeljnim aktom i pod uvjetima utvrđenima u relevantnom temeljnomy aktu.
- (12) Koordinacijom s instrumentima i sredstvima Unije za potporu za ulaganja ili programima i operacijama mješovitog financiranja u okviru instrumenta Unije za potporu za ulaganja moglo bi se olakšati ostvarivanje ciljeva mehanizma, posebno omogućivanjem smanjenja troškova kapitala u državama članicama domaćinima, čime se potiče ulaganje u projekte energije iz obnovljivih izvora.
- (13) Koordinacija Unijine i nacionalne potpore za nove projekte energije iz obnovljivih izvora može se osloniti na dugoročni raspored objavljen u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive (EU) 2018/2001.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbama (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (14) Doprinosi privatnog sektora mogu imati važnu ulogu u financiranju mehanizma i poticanju šire provedbe projekata energije iz obnovljivih izvora u okviru tog mehanizma. Ti bi se doprinosi trebali smatrati dodatkom obvezujućem cilju Unije od najmanje 32 %. Dakle, doprinosi privatnog sektora mogu donijeti dodanu vrijednost i osigurati dodatnost projekata. Stoga, radi povećanja transparentnosti takve dodatnosti energija iz obnovljivih izvora proizvedena u okviru projekata koji dobivaju potporu iz doprinosa privatnog sektora može se povezati sa zelenom oznakom na razini Unije iz članka 19. stavka 13. Direktive (EU) 2018/2001, dosljedno s taksonomijom održivog financiranja. Kako bi se privatni sektor potaklo na davanje doprinosa, privatni subjekt koji doprinosi mehanizmu mogao bi zatražiti jamstva o podrijetlu energije iz obnovljivih izvora za proizvodnju energije koja je jednaka njegovu doprinosu koja bi se mogla izdati za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na temelju članka 19. Direktive (EU) 2018/2001.
- (15) Uredbom (EU) 2018/1999 predviđa se potpora iz mehanizma, među ostalim u obliku premija isplaćenih povrh tržišnih cijena. Podnošenje ponuda i natjecanje iz članka 33. te uredbe provodit će se uz finansijsku potporu iz mehanizma u obliku bespovratnih sredstava.
- (16) Mehanizmom bi se trebali pravodobno pružiti odgovarajući finansijski resursi projektima kojima su dodijeljeni, što može uključivati isplate potpore za ulaganja unaprijed ili na osnovi ostvarenja ključnih etapa.
- (17) Nadalje, u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 mehanizmom se može pružiti potpora u obliku finansijskih instrumenata, kao što su zajmovi s niskom kamatnom stopom. Kako bi se proveli ti finansijski instrumenti i istodobno osigurala dosljednost s nastojanjima pojednostavljenja finansijskih instrumenata Unije u okviru višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021.–2027., takva se potpora može pružiti drugim instrumentima ili programima Unije. Troškovna učinkovitost potpore može se poboljšati kombiniranjem povratnih oblika potpore i bespovratnih oblika potpore, na primjer doprinosima operacijama mješovitog financiranja u okviru instrumenta Unije za potporu za ulaganja.
- (18) Potpora iz mehanizma trebala bi se dodijeliti putem konkurenčnih poziva na podnošenje prijedloga za nove projekte energije iz obnovljivih izvora, pri čemu bi sve tehnologije definirane kao tehnologije za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na temelju Direktive (EU) 2018/2001 trebale biti prihvatljive za potporu u okviru mehanizma financiranja. Za pohranu energije potpora iz mehanizma mogla bi se dodijeliti samo ako se provodi u kombinaciji s novim kapacitetom za energiju iz obnovljivih izvora. Projekti energije iz obnovljivih izvora za koje se dobiva potpora iz mehanizma trebali bi biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša te u potpunosti poštovati međunarodno pravo.
- (19) Komisija bi na temelju preferencija koje izraze države članice domaćini i države članice koje daju doprinos trebala biti u mogućnosti da u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 5. Direktive (EU) 2018/2001 ograniči postupke dodjele bespovratnih sredstava na posebne tehnologije ako bi otvaranje potpore svim proizvođačima energije iz obnovljivih izvora dovelo do rezultata koji nije optimalan, posebno kad je riječ o električnoj energiji.
- (20) Komisija u skladu s člankom 3. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001 i na temelju iskazanih preferencija država članica domaćina i država članica koje daju doprinos može organizirati posebne postupke dodjele bespovratnih sredstava s ciljem podržavanja malih projekata ili inovativnih projekata, uključujući projekte u najudaljenijim regijama te na izoliranim ili malim otocima, kao dio doprinosa mehanizma poticajnom okviru.
- (21) Postupkom dodjele u okviru mehanizma trebalo bi osigurati dovoljno tržišno natjecanje kako bi se omogućilo podnositeljima zahtjeva da otkriju svoje stvarne troškove i kako bi se izbjegli tajni dogовори te kako bi se minimizirali transakcijski troškovi za Komisiju i za podnositelje zahtjeva i povećala vjerojatnost da uspješni podnositelj zahtjeva uspostavi nove projekte energije iz obnovljivih izvora.
- (22) U skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 potporu za projekte koji se financiraju iz dobrovoljnih plaćanja država članica koje je država članica odredila za nadoknadu razlike unutar svoje nacionalne okvirne putanje trebalo bi dodijeliti projektima koji se natječu s najnižim troškovima ili premijom. Za projekte u okviru poticajne funkcije mehanizma, među ostalim u pogledu utjecaja tih projekata na okoliš, mogu se odrediti drugi kriteriji za dodjelu te kriteriji prihvatljivosti ili kriteriji za odabir.

- (23) Isplata potpore iz mehanizma trebala bi biti povezana i s provjerenim povećanjima kapaciteta energije iz obnovljivih izvora ili proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetskom sektoru, sektoru grijanja i hlađenja i prometnom sektoru ostvarenima putem projekata kojima su dodijeljena bespovratna sredstva iz mehanizma. Takvi rezultati trebali bi se navesti u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, a znatna neučinkovitost u usporedbi s planiranim povećanjem kapaciteta (kW) ili isporučene energije, kako je utvrđeno u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, može dovesti do toga da tijelo koje dodjeljuje sredstva primjeni odgovarajuće odredbe kojima se uređuje suspenzija, otkazivanje ili smanjenje iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
- (24) Mehanizam bi trebalo provesti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i uspješnosti koja su utvrđena Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046. Komisija bi posebno trebala poduzeti prikladne mjere kojima jamči da su, dok se provode aktivnosti koje se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni, na primjer, primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih djelovanja, učinkovitim provjerama i, ako se uoče nepravilnosti, prijevara ili kršenje obveza, vraćanjem nepravilno plaćenih iznosa.
- (25) Ako postupak dodjele bespovratnih sredstava ne uspije, Komisija može ponuditi državi članici koja daje doprinos mogućnost da joj se vrati iznos kojim je doprinijela ili da pričeka da Komisija organizira novi poziv, s obzirom na to da se sredstva mehanizma koja ispunjavaju uvjete za vanjske namjenske prihode mogu automatski prenijeti. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti odgovarajući računovodstveni sustav. U slučaju da država članica čeka da Komisija organizira novi poziv, trebalo bi se smatrati da je poduzela dodatne mjere u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 do organiziranja novog poziva.
- (26) U slučaju da podnositelj zahtjeva ne uspije provesti projekt i kako bi se zaštitila legitimna očekivanja država članica, trebalo bi smatrati da su države članice koje sudjeluju u projektu koji podnositelj zahtjeva nije uspio provesti poduzele dodatne mjere u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 za količinu energije koju Komisija zasebno izračunava i uzima u obzir na temelju očekivanog proizvodnog kapaciteta, financijskog doprinosa koji je platila ta država članica i najviših cijena koje se primjenjuju na poziv u kojem se ta država članica obvezala sudjelovati, za razdoblje u kojem bi projekt doveo do statističkih koristi u skladu s člankom 27. stavkom 2. Time se ne bi trebao dovesti u pitanje cilj Unije u području energije iz obnovljivih izvora za 2030. od najmanje 32 % u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001.
- (27) S obzirom na postupke dodjele bespovratnih sredstava, Komisija bi trebala provoditi mehanizam financiranja izravno ili kroz izvršnu agenciju. U skladu s člankom 69. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Komisija bi trebala biti u mogućnosti delegirati, po potrebi, određene provedbene zadatke izvršnoj agenciji, kao što su priprema poziva na podnošenje prijedloga, postupak evaluacije, ugovorno upravljanje bespovratnim sredstvima i praćenje provedbe projekta. Potpora u bilo kojem obliku utvrđenom u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 osim bespovratnih sredstava provodit će se u okviru drugih instrumenata ili programa Unije povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna.
- (28) U skladu s člankom 33. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 države članice domaćini zadržavaju pravo odlučivanja hoće li, te ako hoće, pod kojim uvjetima, dopustiti da postrojenja na njihovu državnom području dobiju potporu iz mehanizma. U skladu s tom odredbom državama članicama domaćinima trebalo bi omogućiti da izraze preferencije kad je riječ o pozivima na podnošenje prijedloga koji se provode u okviru mehanizma u onoj mjeri u kojoj se odnose na provedbu projekta na njihovu državnom području, među ostalim u pogledu utjecaja tih projekata na okoliš.
- (29) Uzimajući u obzir dvostruki cilj mehanizma, s jedne strane kao nadoknade razlike u kontekstu članka 33. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1999, a s druge strane kao potpore poticajnom okviru u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999, države članice trebale bi imati važnu ulogu u provedbi mehanizma.
- (30) Energiju iz obnovljivih izvora koju svake godine proizvode postrojenja koja su dobila bespovratnu financijsku potporu iz mehanizma financiranja trebalo bi statistički pripisati državama članicama sudionicama na način kojim se odražavaju relativni financijski doprinosi te raspodjela statističkih koristi između država članica koje daju doprinos i država članica domaćina utvrđena u konkretnom pozivu na podnošenje prijedloga. Statistički pripisanu energiju iz obnovljivih izvora trebalo bi uključiti u izračun udjela obnovljivih izvora energije država članica sudionica u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2018/2001. Za razdoblje od potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt do početka proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u okviru tog projekta trebalo bi se smatrati da su države članice sudionice poduzele dodatne mjere u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 kad je riječ o količini energije izračunanoj na temelju očekivanog proizvodnog kapaciteta

za taj projekt, konkretnog finansijskog doprinosa i najviših cijena primjenjivih na predmetni poziv na podnošenje prijedloga. Nakon tog razdoblja trebalo bi se smatrati da su države članice poduzele dodatne mjere u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu stvarne proizvedene energije. Energija iz obnovljivih izvora koju su proizvela postrojenja koja su se financirala isključivo iz drugih izvora, a ne iz plaćanja država članica, ne bi se trebala statistički uzimati u obzir u nacionalnim doprinosima država članica već za cilj Unije od najmanje 32 % konačne potrošnje energije do 2030.

- (31) Stoga su države članice koje daju doprinos i države članice domaćini imale širok raspon poticaja za sudjelovanje u mehanizmu, pa bi im se stoga trebale dodijeliti statističke koristi. Kad je riječ o državama članicama koje daju doprinos, mehanizam bi im trebao omogućiti da im se za svaki plaćeni euro pripše energija iz obnovljivih izvora, da ostvari korist od uštete troškova i većeg potencijala za povoljnju energiju iz obnovljivih izvora u svim sektorima u usporedbi s uvođenjem obnovljivih izvora energije samo na nacionalnoj razini te korist od niskih transakcijskih troškova. Nadalje, mehanizam bi trebao olakšati poštovanje njihova temeljnog cilja za 2020. za obnovljive izvore energije.
- (32) Mehanizam bi državama članicama domaćinima trebao omogućiti da steknu niz prednosti potencijalno bez troškova, da imaju koristi od lokalnih ulaganja i otvaranja novih radnih mesta, smanjenja stakleničkih plinova i poboljšane kvalitete zraka, da osuvremene svoje nacionalne energetske sustave i da smanje ovisnost o uvozu. Nadalje, države članice domaćini trebale bi ostvariti statističke koristi povezane s troškovima koji proizlaze iz stvarnih projekata, na primjer mrežnim troškovima. Da bi se pokrili troškovi, opravdano je da te statističke koristi ostvaruju države članice domaćini i u slučaju da se postrojenje financiralo iz drugih izvora, a ne iz plaćanja država članica.
- (33) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za energetsku uniju osnovanog u skladu s člankom 44. Uredbe (EU) 2018/1999,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju odredbe potrebne za provedbu i funkcioniranje mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora („mehanizam”).

Članak 2.

Ciljevi

1. Mehanizmom se podupire uvođenje energije iz obnovljivih izvora u cijeloj Uniji.
2. U tu svrhu mehanizam mora ispuniti sljedeće dvije funkcije:
 - (a) pružanje potpore novim projektima energije iz obnovljivih izvora u Uniji s ciljem nadoknade razlike u okvirnoj putanji Unije u skladu s člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1999 („funkcija nadoknade razlike”);
 - (b) doprinos poticajnom okviru u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999, čime se podupire uvođenje energije iz obnovljivih izvora u cijeloj Uniji, bez obzira na razliku u odnosu na okvirnu putanju Unije („poticajna funkcija”).
3. Ako ovom Uredbom nije drukčije određeno, mehanizmom se moraju dodijeliti resursi za potporu uvođenju energije iz obnovljivih izvora u cijeloj Uniji u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi bez razlikovanja dviju funkcija iz stavka 2. ovog članka.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „mehanizam” znači mehanizam Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora iz članka 33. Uredbe (EU) 2018/1999;
- (2) „funkcije mehanizma” znači i funkcija nadoknade razlike i poticajna funkcija mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora;
- (3) „država članica koja daje doprinos” znači država članica koja izvršava izravno plaćanje mehanizmu u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili 2. Uredbe (EU) 2018/1999;
- (4) „država članica domaćin” znači država članica koja omogućuje izgradnju fizičkih postrojenja na svojem državnom području za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koji se financiraju iz mehanizma;
- (5) „države članice sudionice” znači i države članice koje daju doprinos i države članice domaćini;
- (6) „nositelj projekta” znači osoba ili subjekt koji razvija projekt energije iz obnovljivih izvora;
- (7) „sredstva Unije” znači bilo koji oblik finansijske potpore Unije, uključujući instrumente i sredstva Unije za potporu za ulaganja ili programe kojima se osiguravaju finansijski instrumenti, bez obzira na to jesu li dio proračuna Europske unije;
- (8) „dobrovoljno finansijsko plaćanje” znači plaćanje koje države članice izvrše u okviru funkcije nadoknade razlike u skladu s člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1999;
- (9) „dodatna plaćanja” znači plaćanja koje države članice izravno izvrše u okviru poticajne funkcije u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1999;
- (10) „plaćanje” znači i dodatno plaćanje i dobrovoljno finansijsko plaćanje;
- (11) „koordinacija” znači koordinacija između mehanizma financiranja i bilo kojeg drugog instrumenta financiranja Unije ili nacionalnog instrumenta financiranja u skladu s člankom 24.;
- (12) „operacija mješovitog financiranja” znači operacija koja se financira iz proračuna Unije u kojoj se kombiniraju bespovratni i povratni oblici potpore ili povratni oblici potpore iz proračuna Unije s povratnim oblicima potpore iz razvojnih ili drugih javnih finansijskih institucija te iz komercijalnih finansijskih institucija i od ulagatelja;
- (13) „najviša cijena” znači najviša cijena po kWh ili kW koja se može dodijeliti u okviru određenog poziva i iznad koje se zahtjevi isključuju iz postupka dodjele bespovratnih sredstava;
- (14) „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” ima isto značenje kao u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001;
- (15) „dodatna jedinica” znači definirana količina proizvodnog kapaciteta (kW) ili proizvedene energije (kWh) u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2018/2001 koja se može pripisati isključivoj provedbi potpore iz mehanizma;
- (16) „plaćanje prema ponudi” znači postupak dodjele bespovratnih sredstava u kojem se podnositeljima zahtjeva dodjeljuje potpora u obliku bespovratnih sredstava koja odgovara cijeni po dodatnoj jedinici ponuđenoj u njihovu zahtjevu;
- (17) „plaćanje cijene pri poravnanju” znači postupak dodjele bespovratnih sredstava u kojem se podnositeljima zahtjeva dodjeljuje potpora u obliku bespovratnih sredstava koja odgovara cijeni po dodatnoj jedinici utvrđenoj u trenutku poravnanja postupka dodjele;
- (18) „promjenjiva premija” znači operativna potpora u obliku premije po kWh koja se izračunava kao razlika između prosječne veleprodajne cijene u cjenovnom području u kojem se nalazi postrojenje i cijene utvrđene postupkom dodjele bespovratnih sredstava;
- (19) „fiksna premija” znači operativna potpora u obliku premije po kWh povrh tržišne cijene, čiji se iznos utvrđuje postupkom dodjele bespovratnih sredstava;
- (20) „potpora za ulaganja” znači plaćanja iz mehanizma koja se odnose na ugradnju kapaciteta za dodatne jedinice po kW;
- (21) „operativna potpora” znači doprinosi iz mehanizma koji se odnose na kontinuirani rad poduzeća i koji se isplaćuju po dodatnoj proizvedenoj jedinici kWh.

Članak 4.

Izvori financiranja

1. U skladu s člankom 33. Uredbe (EU) 2018/1999 mjere u okviru mehanizma mogu se financirati iz plaćanja država članica, fondova Unije ili doprinosa privatnog sektora.
2. Mehanizam može primati dobrovoljna plaćanja država članica u skladu s člankom 32. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 ili dodatna plaćanja država članica u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1999.
3. Mehanizam može primati proračunske doprinose iz drugih programa Unije u skladu s primjenjivim temeljnim aktima. Ako je tako predviđeno tim primjenjivim temeljnim aktima, ti se doprinosi moraju upotrebljavati u skladu s odredbama ove Uredbe, posebno u svrhu doprinosa poticajnom okviru u skladu s člankom 3. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001. Komisija odlučuje za koje se pozive primjenjuju ti doprinosi.
4. Mehanizam može primati doprinose privatnog sektora od bilo kojeg privatnog subjekta, bilo fizičke ili pravne osobe. Prije davanja doprinosa mehanizmu privatni subjekt može naznačiti preferenciju za poziv na podnošenje prijedloga kojem je namijenjeno njegovo plaćanje ili vrstu tehnologije ili krajnju upotrebu koju je spremан podržati, bez narušavanja tržišnog natjecanja, te može zatražiti jamstva o podrijetlu energije koja bi se mogla izdati za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Komisija može uzeti u obzir tu preferenciju koja nije obvezujuća za Komisiju. U roku od tri mjeseca od primitka informacija o konačnim elementima poziva na podnošenje prijedloga privatni subjekt daje doprinos mehanizmu.

Članak 5.

Provedba i oblici financiranja

1. Mehanizam se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili neizravnog upravljanja s tijelima navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) Financijske uredbe.
2. U skladu s člankom 33. Uredbe (EU) 2018/1999 mehanizmom se moraju ispuniti ciljevi utvrđeni u članku 2. tako da se osigura financiranje u bilo kojem obliku utvrđenom u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046, uključujući bespovratna sredstva. Mehanizmom se može osigurati i financiranje u obliku finansijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.
3. Mehanizmom se mogu ispuniti ciljevi utvrđeni u članku 2. i dodjelom finansijske potpore u koordinaciji s drugim instrumentima i programima Unije, kako je predviđeno u poglavljju III.

Članak 6.

Doprinos mehanizma poticajnom okviru

1. Mehanizam doprinosi poticajnom okviru u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999, među ostalim u svrhu smanjenja troškova kapitala za projekte energije iz obnovljivih izvora i jačanja regionalne suradnje država članica međusobno i s trećim zemljama. S tim ciljem:
 - (a) Komisija može dodijeliti sredstva Unije primljena u skladu s člankom 4. stavkom 3.;
 - (b) potpora koja se dodjeljuje iz mehanizma može se koordinirati s financiranjem iz drugih nacionalnih programa i/ili instrumenata ili programa i/ili instrumenata Unije u skladu s odredbama ove Uredbe.
2. Kad se mehanizmom pruža potpora kao dio doprinosa poticajnom okviru, načela postupka dodjele bespovratnih sredstava u skladu s člankom 15. stavkom 4. i svim drugim relevantnim odredbama ove Uredbe primjenjuju se na odgovarajući način.

POGLAVLJE II.

BESPOVRATNA POTPORA U OBLIKU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

ODJELJAK I.

Iskaz interesa država članica i postupak dodjele bespovratnih sredstava**Članak 7.****Iskaz interesa država članica**

1. Svake godine Komisija poziva države članice da iskažu interes za sudjelovanje kao država članica koja daje doprinos i/ili država članica domaćin u postupcima dodjele bespovratnih sredstava koji se organiziraju u okviru mehanizma te dijeli s državama članicama okvirni kalendar koji obuhvaća korake postupka od iskaza interesa do poziva na podnošenje prijedloga te naznaku kad Komisija namjerava organizirati sljedeći poziv na iskaz interesa.

2. Države članice koje su zainteresirane za sudjelovanje kao država članica domaćin i, prema potrebi, treće zemlje u skladu sa zahtjevima iz članka 11. Direktive (EU) 2018/2001 Komisiji moraju dostaviti barem sljedeće informacije:

- (a) najveći ukupni kapacitet ili energija iz obnovljivih izvora proizvedena na državnom području države članice domaćina raspoloživi za projekte koji dobivaju potporu iz mehanizma, među ostalim po tehnologiji i godini, ako je primjenjivo;
- (b) preferirane tehnologije ili sektori krajnje upotrebe;
- (c) najveći kapacitet ili energija iz obnovljivih izvora proizvedena u okviru projekata, po tehnologiji, ako je primjenjivo;
- (d) sva ograničenja lokacije ili zemljopisna ograničenja, ako je primjenjivo;
- (e) traženi najmanji udio statističkih koristi koje će se rasporediti državi članici domaćinu u skladu s člankom 27., po tehnologiji, ako je primjenjivo, uključujući procjenu troška integracije u sustav;
- (f) navođenje nacionalnog regulatornog režima koji se primjenjuje na nositelje projekta s obzirom na raspodjelu troškova mreže, po tehnologiji;
- (g) sve druge preferencije ili ograničenja, uključujući kriterije zaštite okoliša, uz objašnjenje.

3. Države članice zainteresirane za sudjelovanje kao države članice koje daju doprinos Komisiji moraju dostaviti barem sljedeće informacije:

- (a) količine proizvedene energije iz obnovljivih izvora, izražene u kWh, koje namjeravaju poduprijeti s pomoću mehanizma i od kojih namjeravaju imati koristi u smislu statističke dodjele;
- (b) okvirni najveći proračun po kWh/kW koji mogu isplatiti za svoju statističku korist;
- (c) najveći predviđeni finansijski doprinos u EUR mehanizmu financiranja po postupku dodjele bespovratnih sredstava;
- (d) preferencija tehnološki neutralnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, postupaka za projekte s više vrsta tehnologije ili postupaka za određenu tehnologiju, projekt ili krajnju upotrebu u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 5. Direktive (EU) 2018/2001;
- (e) traženi najmanji udio statističkih koristi koje će im se rasporediti u skladu s člankom 27., po tehnologiji, ako je primjenjivo;
- (f) ostale preferencije relevantne za njihov finansijski doprinos, uključujući kriterije zaštite okoliša.

4. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, Komisija ne smije objaviti ni jednu informaciju koju je država članica dostavila kao dio iskaza interesa, osim ako to predmetna država članica izričito odobri.

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.)

5. Komisija pri oblikovanju poziva na podnošenje prijedloga uzima u obzir informacije koje su na temelju ovog članka dostavile države članice domaćini i države članice koje daju doprinos, posebno u pogledu:

- (a) ciljeva poziva;
- (b) oblika bespovratnih sredstava (potpora za ulaganja ili operativna potpora);
- (c) energije iz obnovljivih izvora proizvedene u razdoblju u kojem se daje potpora ili kapaciteta (kWh ili kW) na kojem će se temeljiti dodjela;
- (d) prihvatljivih tehnologija;
- (e) najviše cijene;
- (f) ograničenja lokacije, zemljopisnih i regulatornih ograničenja te kriterija zaštite okoliša;
- (g) razdoblja realizacije projekata;
- (h) raspodjele statističkih koristi među državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima;
- (i) kriterija za dodjelu finansijske potpore.

6. Komisija mora izračunati najvišu cijenu iz stavka 5. ovog članka na temelju, među ostalim, informacija koje su države članice dostavile tijekom iskaza interesa, odgovarajućih usporedivih elemenata kao što su rezultati prošlih poziva, studije troškova i rezultati iz vježbi modeliranja, prema potrebi. Pri izračunu u obzir će se uzeti ujednačeni trošak energije iz tehnologije za dobivanje energije iz obnovljivih izvora, koji se redovito prilagođava.

7. Komisija mora državama članicama priopći svoju namjeru da objavi poziv na podnošenje prijedloga i predviđene elemente iz prethodna dva stavka prije objave poziva.

8. Države članice mogu iznijeti stavove o informacijama koje je Komisija priopćila u skladu s prethodnim stavkom. Nakon pregleda tih komentara s obzirom na ciljeve mehanizma Komisija državama članicama mora priopći konačne elemente iz stavaka 5. i 6.

Članak 8.

Obvezujuće obveze država članica domaćina

1. Države članice domaćini moraju potvrditi Komisiji svoju neopozivu i bezuvjetnu obvezu sudjelovanja u mehanizmu s ciljem omogućivanja da postrojenja koja se nalaze na njihovu državnom području dobiju potporu u okviru mehanizma u skladu s nacionalnim regulatornim režimom u roku od tri mjeseca od primanja informacija iz članka 7. stavka 8. Ta je obveza obvezujuća.

2. Kad je riječ o zahtjevima koji se moraju ispuniti u okviru projekata na državnom području država članica domaćina kako bi dobili potporu u okviru mehanizma, države članice domaćini moraju dostaviti sljedeće informacije:

- (a) najveći kapacitet na državnom području država članica domaćina koji je raspoloživ za projekte za koje se daje potpora iz mehanizma, uključujući po tehnologiji i godini, ako je primjenjivo;
- (b) najveća količina energije iz obnovljivih izvora proizvedena u okviru projekata i ograničenja lokacije, ako je primjenjivo;
- (c) nacionalni režim primjenjiv na nositelje projekata s obzirom na podržane troškove mreže;
- (d) ostale relevantne elemente.

3. Komisija pri pripremi postupka dodjele bespovratnih sredstava mora uzeti u obzir informacije primljene u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

4. Država članica domaćina koja potvrđuje svoju obvezu Komisiji mora dostaviti potrebnu administrativnu pomoć za provedbu mehanizma, posebno u svrhu izvješćivanja o količini energije iz obnovljivih izvora proizvedenoj u okviru projekata koji primaju bespovratnu potporu iz mehanizma, a koji se provode u državi članici domaćinu.

5. Odredbe iz ovog članka primjenjuju se na treće zemlje koje sudjeluju u mehanizmu te su u skladu s tim domaćini projektima.

Članak 9.

Priopćenje Komisije o najvišim cijenama

Na temelju obvezujućih obveza država članica domaćina i primjenom pristupa iz članka 7. stavka 6. Komisija mora odrediti i priopćiti državama članicama sudionicama najvišu cijenu i najveći proračun dostupan u EUR za svaki poziv na podnošenje prijedloga te navesti mogućnosti za državu članicu u slučaju da rezultat poziva na podnošenje prijedloga bude ispod najviše cijene.

Članak 10.

Obvezujuće obveze država članica koje daju doprinos

Države članice koje daju doprinos moraju potvrditi Komisiji svoju neopozivu i bezuvjetnu obvezu da će izvršavati plaćanja mehanizmu povezana s jednim pozivom ili s više poziva na podnošenje prijedloga u roku od tri mjeseca od primitka priopćenja o najvišim cijenama iz članka 9. Obveza države članice koja daje doprinos obvezujuća je i njome se obuhvaćaju barem sljedeći elementi povezani s doprinosima mehanizmu:

- (a) visina finansijskog doprinosa države članice (EUR) po postupku dodjele bespovratnih sredstava ili količina proizvedene energije iz obnovljivih izvora koju će država članica poduprijeti i za koju će ostvariti korist u smislu statističke dodjele, izražena u kW ili kWh, prema konačnoj najvišoj cijeni, u kombinaciji s najvećim proračunom dostupnim u EUR;
- (b) vrijeme plaćanja;
- (c) naznaka je li plaćanje izvršeno u skladu sa stavkom 1. ili 2. članka 33. Uredbe (EU) 2018/1999;
- (d) raspodjela statističkih koristi među državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima.

Članak 11.

Poziv na podnošenje prijedloga

1. Na temelju obvezujućih obveza država članica domaćina i, ako je primjenjivo, trećih zemalja te obvezujućih obveza država članica koje daju doprinos Komisija mora pravodobno objaviti poziv ili pozive na podnošenje prijedloga. Komisija može istodobno objaviti više poziva ili provesti više postupaka dodjele bespovratnih sredstava u okviru istog poziva. Komisija može odlučiti i ne objaviti poziv na podnošenje prijedloga ako se u okviru interesa koji izraze države članice koje daju doprinos i/ili države članice domaćini dobiju premale količine da bi se uspješno proveo poziv ili ako bi povezani transakcijski troškovi bili preveliki, što će se ocijeniti za svaki pojedinačni poziv na podnošenje prijedloga.

2. Poziv na podnošenje prijedloga objavljuje se nakon što se plaćanja država članica prebace u proračun Unije.

Članak 12.

Postupak evaluacije

- 1. Nakon provjere kriterija prihvatljivosti Komisija mora evaluirati podnesene prijedloge u skladu s postupkom utvrđenim u članku 200. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
- 2. Najprije se odobravaju dodjele za zahtjev u kojem se nudi najniža cijena, a zatim redoslijedom od najmanje do najviše cijene, osim ako se primjenjuju drugi kriteriji za dodjelu u skladu s člankom 21.

Članak 13.

Neuspješan postupak dodjele bespovratnih sredstava

Ako se nakon plaćanja države članice koja daje doprinos mehanizmu postupak dodjele ne zaključi jer, među ostalim, nema odgovarajućih podnositelja zahtjeva koji su odgovorili na poziv na podnošenje prijedloga, Komisija mora državi članici koja daje doprinos ponuditi priliku za vraćanje iznosa kojim je doprinijela ili zadržavanje doprinosu u mehanizmu za primjenu u novom pozivu na podnošenje prijedloga, a za koji će država članica morati potvrditi svoju obvezu u skladu s člankom 10.

Članak 14.

Neuspjeh nositelja projekta u provedbi projekta

1. Ako nositelj projekta ne bude uspješan u skladu s pozivom na podnošenje prijedloga i odgovarajućim sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava, primjenjuju se odgovarajuće odredbe kojima se uređuje suspenzija, otkazivanje ili smanjenje iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

2. Ako se u skladu sa stavkom 1. u okviru projekta ne dobije očekivani proizvodni kapacitet ili količina proizvedene energije iz obnovljivih izvora, statističke koristi za države članice pripisuju se na temelju stvarnog dobivenog kapaciteta ili stvarne proizvedene energije iz obnovljivih izvora. U tom se slučaju smatra da su države članice sudionice poduzele dodatne mjere u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 za količinu energije koju je Komisija izračunala na temelju očekivanog proizvodnog kapaciteta, financijskog doprinosu koji je platila država članica i najviših cijena koje se primjenjuju na natječaj u kojem se država članica obvezala sudjelovati, za razdoblje tijekom kojeg bi projekt ostvario statističke koristi u skladu s prvom rečenicom članka 27. stavka 2.

ODJELJAK II.

Priprema postupka dodjele bespovratnih sredstava

Članak 15.

Načela postupka dodjele bespovratnih sredstava

1. Bespovratna sredstva dodjeljuju se putem poziva na podnošenje prijedloga i naknadnog postupka dodjele bespovratnih sredstava.

2. Ako država članica doprinosi mehanizmu dobrovoljnim financijskim plaćanjem u skladu s člankom 32. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999, takav se doprinos može dodjeliti samo projektima odabranima u kontekstu postupka dodjele s najnižom cijenom kao jedinim kriterijem za dodjelu.

3. Ako država članica doprinosi mehanizmu dodatnim plaćanjem u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999, takav se doprinos može dodjeliti zajedničkim projektima, zajedničkim projektima s trećim zemljama, zajedničkim programima potpore, malim ili inovativnim tehnološkim projektima, projektima u najudaljenijim regijama i na izoliranim ili malim otocima, razvoju projekata za integraciju obnovljivih izvora u energetski sustav ili drugim projektima kojima se doprinosi poticajnom okviru u skladu s člankom 3. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001.

4. Postupak dodjele mora se pripremiti u skladu sa sljedećim načelima:

- mora se osigurati natjecateljski postupak među zahtjevima za bespovratna sredstva kako bi se postiglo troškovno učinkovito uvođenje energije iz obnovljivih izvora;
- mora se ublažiti financijski rizik za podnositelje zahtjeva u različitim postupcima dodjele bespovratnih sredstava;
- moraju se ograničiti transakcijski troškovi za podnositelje zahtjeva i države članice koje daju doprinos.

Članak 16.

Područje primjene postupka dodjele bespovratnih sredstava

1. Dodjela potpore u obliku bespovratnih sredstava provodi se putem postupaka dodjele bespovratnih sredstava koji mogu imati različito područje primjene, u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 5. Direktive (EU) 2018/2001, kako slijedi:
 - (a) ocjenjivanje izvedivosti tehnološki neutralnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava u kojima su prihvatljive sve tehnologije u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001;
 - (b) umjesto toga, razmatranje primjene postupaka dodjele bespovratnih sredstava za projekte s više vrsta tehnologije u kojima su prihvatljive samo određene tehnologije u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 kao konkurenčija jedna drugoj;
 - (c) postupci dodjele bespovratnih sredstava za projekte s određenom tehnologijom u kojima je prihvatljiva jedna određena tehnologija definirana u Direktivi (EU) 2018/2001;
 - (d) postupci dodjele bespovratnih sredstava za određeni projekt, u kojima se nositelji projekata natječu u razvoju unaprijed utvrđenog projekta, koji može uključivati ograničenja na određenu tehnologiju i/ili određenu lokaciju koju je prethodno utvrdila država članica domaćin;
 - (e) postupci dodjele bespovratnih sredstava za određenu krajnju upotrebu, u kojima su prihvatljivi samo projekti usmjereni na određenu krajnju upotrebu, kao što su grijanje i hlađenje ili promet.
2. Komisija odlučuje o području primjene postupka dodjele bespovratnih sredstava, uzimajući u obzir preferencije koje su izrazile države članice koje daju doprinos i države članice domaćini, razvoj tržišta energije iz obnovljivih izvora u Uniji i druge relevantne okolnosti.
3. Postupci dodjele bespovratnih sredstava iz stavka 1. ovog članka mogu biti otvoreni za projekte energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetskom sektor, sektoru grijanja i hlađenja i prometnom sektoru radi istraživanja troškovno učinkovitog potencijala i poticanja konvergencije i suradnje.

Članak 17.

Oblik i dodjela bespovratnih sredstava

1. Mehanizmom se dodjeljuju bespovratna sredstva za sljedeće:
 - (a) potporu za ulaganja koja se dodjeljuje radi povećanja kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;
 - (b) operativnu potporu koja se dodjeljuje radi poticanja rada postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora pružanjem fiksnih i promjenjivih premija isplaćenih povrh tržišnih cijena.
2. Komisija odlučuje o obliku potpore za projekte kojima je dodijeljena, uzimajući u obzir preferencije koje su izrazile države članice koje daju doprinos i države članice domaćini, razvoj tržišta energije iz obnovljivih izvora u Uniji i druge relevantne okolnosti.

Članak 18.

Potpore za ulaganja

Ako se mehanizmom pruža potpora za ulaganja, oblik potpore, njezina isplata i druga posebna pravila utvrdit će se u odgovarajućem pozivu ili pozivima na podnošenje prijedloga.

Članak 19.

Operativna potpora

Ako se mehanizmom pruža operativna potpora, ona može biti u obliku fiksne premije ili promjenjive premije. Isplata potpore i druga posebna pravila utvrdit će se u odgovarajućem pozivu ili pozivima na podnošenje prijedloga.

Članak 20.

Kriteriji prihvatljivosti i kriteriji za odabir

Kriteriji prihvatljivosti i kriteriji za odabir utvrđuju se u pozivu na podnošenje prijedloga, uzimajući u obzir ciljeve mjere i u skladu s člancima 197. i 198. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 21.

Kriteriji za dodjelu

1. Kriteriji za dodjelu utvrđuju se u pozivu na podnošenje prijedloga i u skladu s člankom 15. stavkom 2. kad je riječ o funkciji nadoknade razlike i člankom 3. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001 kad je riječ o poticajnoj funkciji.
2. Kad je riječ o poticajnoj funkciji, kriteriji za dodjelu moraju što je više moguće odražavati izražene preferencije država članica, ponajprije u pogledu kriterija zaštite okoliša.
3. Za demonstracijske projekte koji predstavljaju veliku inovaciju u pozivu na podnošenje prijedloga mogu se utvrditi posebni kriteriji za dodjelu, prije svega u odnosu na zahtjeve u postupku dodjele za projekte s određenom tehnologijom ili u postupku dodjele za određeni projekt.

Članak 22.

Dodijeljena dobra i količina

1. Dobro i količina koji se dodjeljuju u postupku dodjele bespovratnih sredstava mogu se definirati u smislu instaliranog kapaciteta u kW ili proizvodnje energije u kWh. Količina se može definirati i s obzirom na proračun u EUR, a proizvodni kapacitet ili proizvedena energija mogu se dodjeljivati dok se proračun ne potroši.
2. Ako je postupak dodjele bespovratnih sredstava definiran s obzirom na kapacitet ili proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora, utvrđuje se ciljna količina te se potpora dodjeljuje projektima s najvišom ocjenom prema relevantnim kriterijima za dodjelu dok se ne postigne ciljna količina.
3. Ako je postupak dodjele bespovratnih sredstava definiran s obzirom na proračun, u njemu se određuje najveći iznos proračuna koji se dodjeljuje projektima s najvišom ocjenom prema relevantnim kriterijima za dodjelu dok se taj proračun ne potroši.
4. Količine u okviru postupka dodjele bespovratnih sredstava definiraju se prije postupka i ne smiju se prilagođavati tijekom provedbe postupka.

Članak 23.

Razdoblja provedbe

1. Razdoblja provedbe moraju biti određena za tehnologiju i moraju odražavati realna razdoblja isporuke projekta za svaku tehnologiju, a istodobno moraju biti usmjerena na postizanje znatne razine prethodnog razvoja koja se traži od ponuditelja.
2. Odstupajući od stavka 1., u tehnološki neutralnim postupcima dodjele ili postupcima dodjele za projekte s više vrsta tehnologije, razdoblja provedbe mogu biti ujednačena u svim tehnologijama kako bi se odabrali projekti i tehnologije s najkraćim rokovima isporuke, a da se ne diskriminiraju određene tehnologije za koje su potrebna dulja razdoblja provedbe.
3. Razdoblja provedbe moraju biti ujednačena u svim državama članicama, osim ako Komisija na temelju opravdanih izuzeća, kao što je ublažavanje sustavnih nedostataka za projekte u određenoj državi, zaključi da su razdoblja provedbe za tu državu primjerena.

POGLAVLJE III.

KOORDINACIJA POTPORE*Članak 24.***Kombinirano financiranje i koordinacija potpore između mehanizma financiranja i drugih instrumenata Unije ili nacionalnih instrumenata**

1. Projekti se mogu financirati kombiniranim financiranjem iz mehanizma i iz drugih javnih ili privatnih programa i/ili instrumenata Unije ili nacionalnih javnih ili privatnih programa i/ili instrumenata u mjeri u kojoj su ti nacionalni javni mehanizmi u skladu sa zakonodavstvom o državnim potporama, a isti troškovi ne financiraju se dva puta iz proračuna Unije.

2. Za potrebe stavka 1.:

- (a) u okviru mehanizma mogu se koordinirati njegovi programi rada i postupak dodjele, uključujući raspored i postupak podnošenja zahtjeva te praćenje, s programima rada za druga sredstva Unije ili nacionalna sredstva;
- (b) kombinacija potpore iz mehanizma i drugih instrumenata ili programa Unije ne smije prelaziti ukupne troškove projekta;
- (c) projekt ne smije kombinirati financiranje iz mehanizma s financiranjem iz programa potpore koje su osigurale države članice kojim bi se financirale iste dodatne jedinice;
- (d) zbroj povratne i bespovratne potpore za određeni projekt u skladu s člankom 5. stavkom 2., bilo da se radi o potpori Unije ili nacionalnoj potpori ili javnoj ili privatnoj potpori, ne smije prelaziti ukupne troškove projekta;
- (e) povratna potpora iz instrumenata ili programa Unije za određeni projekt ne smije se upotrijebiti za prefinanciranje bespovratnih sredstava iz mehanizma za isti projekt;
- (f) bespovratna sredstva iz mehanizma za određeni projekt ne smiju se upotrijebiti za nadoknadu povratne potpore iz instrumenata ili programa Unije za isti projekt.

POGLAVLJE IV.

PLAĆANJA DRŽAVA ČLANICA MEHANIZMU I DODJELA STATISTIČKIH KORISTI*Članak 25.***Plaćanja država članica koje daju doprinos**

Na temelju obvezujuće obveze država članica koje daju doprinos u skladu s člankom 10. Komisija izdaje obavijesti o terećenju državi članici koja daje doprinos. Država članica mora prebaciti plaćanje na račun naveden u obavijesti o terećenju u roku navedenom u njoj.

*Članak 26.***Dodjela statističkih koristi državama članicama**

1. Za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu u okviru projekata koji dobivaju potporu iz bespovratnih sredstava koja se financiraju isključivo plaćanjima država članica mehanizmu dodjeljuju se statističke koristi državama članicama sudionicama u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2018/2001 i u skladu s uvjetima utvrđenima u pozivu na podnošenje prijedloga.

2. Energija iz obnovljivih izvora proizvedena u okviru projekata koji dobivaju potporu iz bespovratnih sredstava koja se financiraju iz mehanizma isključivo sredstvima Unije ili privatnim doprinosima ne smije se statistički dodjeljivati pojedinim državama članicama, već se uzima u obzir u odnosu na obvezujući cilj Unije u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2018/2001.

3. Države članice domaćini dobivaju udio statističkih koristi od energije iz obnovljivih izvora proizvedene u okviru projekata na njihovu državnom području i primaju potporu iz bespovratnih sredstava koja se financiraju iz drugih izvora, osim doprinosa država članica u okviru poticajne funkcije mehanizma. Raspodjela statističkih koristi državi članici domaćinu definira se u skladu s člankom 27.

4. Sredstva Unije ili privatni doprinosi kojima se dobiva energija iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir u odnosu na obvezujući cilj Unije u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2018/2001 računaju se zasebno od zajedničkog doprinosa država članica.

5. Energija iz obnovljivih izvora proizvedena u okviru projekata koji primaju potporu u obliku bespovratnih sredstava iz mehanizma koji se financira sredstvima iz plaćanja država članica s jedne strane i sredstvima Unije ili privatnim doprinosima s druge strane, stvara statističke koristi za države članice koje daju doprinos do udjela koji se financira iz plaćanja država članica i u uvjetima utvrđenima u pozivu na podnošenje prijedloga u pogledu raspodjele statističkih koristi među državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima. Kad je riječ o statističkim koristima za države članice domaćine, primjenjuje se stavak 3.

Članak 27.

Raspodjela statističkih koristi među državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima

1. Energija iz obnovljivih izvora dodijeljena državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima jest energija iz obnovljivih izvora proizvedena u postrojenjima koja su dobila potporu u okviru određenog poziva na podnošenje prijedloga u kojem su te države članice sudjelovale.

2. Energija iz obnovljivih izvora proizvedena u postrojenjima koja su dobila potporu iz mehanizma stvara statističke koristi za države članice koje daju doprinos za razdoblje provedbe definirano u pozivima na podnošenje prijedloga i priopćeno državama članicama u skladu s člankom 7. stavcima 7. i 8., izračunano na temelju očekivanog amortizacijskog ili ekonomskog vijeka trajanja podržane tehnologije. Nakon tog razdoblja sve statističke koristi i dalje su pripisane državama članicama domaćinima.

3. U skladu sa stavkom 2. energija iz obnovljivih izvora proizvedena u postrojenjima koja su dobila potporu iz mehanizma statistički se dodjeljuju u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 te se raspodjeljuju na sljedeći način:

- (a) 80 % državama članicama koje daju doprinos;
- (b) 20 % državama članicama domaćinima.

4. Komisija može predložiti odstupanje od raspodjele utvrđene u stavku 2. ovog članka i dodjelu energije državama članicama koje daju doprinos i državama članicama domaćinima u rasponu od 50 % do 100 % za državu članicu koja daje doprinos i od 0 % do 50 % za državu članicu domaćina kad ukupna dodjela za države članice koje daju doprinos i države članice domaćine iznosi 100 %. Predložena raspodjela primjenjuje se na određeni poziv na podnošenje prijedloga i temelji se na sljedećim kriterijima:

- (a) vjerojatnosti da će poziv privući uravnotežen interes država članica koje daju doprinos i država članica domaćina kako bi se osiguralo djelotvorno tržišno natjecanje u pozivu na podnošenje prijedloga;
- (b) vjerojatnosti da će rezultat poziva biti nikakva ili mala isplata potpore u okviru mehanizma;
- (c) potencijalnim troškovima, uključujući troškove integracije u sustav, koji mogu nastati za države članice domaćine.

5. Komisija mora obavijestiti države članice o dodjeli koju namjerava uključiti u poziv na podnošenje prijedloga u skladu s člankom 7. stavcima 7. i 8.

6. U slučaju energije iz obnovljivih izvora proizvedene u postrojenjima koja su dobila potporu iz mehanizma koja se nalaze u trećim zemljama koje sudjeluju u mehanizmu, 100 % statističkih koristi raspodjeljuje se državama članicama koje daju doprinos u skladu s člankom 11. Direktive (EU) 2018/2001.

Članak 28.**Izvješćivanje o proizvodnji energije i Komisijin izračun statističkih koristi**

1. Države članice domaćini i treće zemlje koje sudjeluju u mehanizmu i koji su domaćini projekata dužne su dostaviti Komisiji dostupne podatke o proizvodnji energije iz projekata koji se financiraju mehanizmom u određenoj godini dva puta godišnje, do 1. siječnja i do 1. srpnja godine koja slijedi nakon godine proizvodnje.

2. Komisija godišnje izračunava stvarne statističke koristi koje će se dodijeliti državama članicama sudionicama i priopćuje ih državama članicama sudionicama do 1. listopada godine koja slijedi nakon godine proizvodnje, a države članice sudionice o njima izvješćuju u skladu s odredbama Direktive (EU) 2018/2001. Ukupne pripisane statističke koristi odgovaraju stvarnoj proizvedenoj energiji, u skladu s podacima i tržišnim vrijednostima koje su priopćile države članice.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 29.****Evaluacija**

1. Komisija provodi evaluaciju rada mehanizma kao dio preispitivanja u skladu s člankom 45. Uredbe (EU) 2018/1999.

2. Evaluacija mora biti usmjerena na ocjenjivanje sinergije između mehanizma i drugih odgovarajućih programa Unije, na djelotvornost mehanizma u smislu doprinosa ciljevima utvrđenima u članku 3. stavku 5. Direktive (EU) 2018/2001, članku 32. stavku 3. točki (d), članku 32. stavku 4. i članku 33. Uredbe (EU) 2018/1999., na djelotvornost pružanja povratnih oblika potpore iz mehanizma projektima i na djelotvornost kombiniranja povratnih oblika potpore s bespovratnim oblicima potpore putem operacija mješovitog financiranja u okviru instrumenta Unije za potporu za ulaganja.

3. Na temelju rezultata evaluacija iz stavka 1. Komisija, prema potrebi, donosi prijedloge kako bi osigurala da se mehanizmom napreduje prema ostvarenju ciljeva iz stavka 2.

4. Komisija podnosi rezultate evaluacija provedenih u skladu sa stavcima 1. i 2. Odboru za energetsku uniju i javno ih objavljuje.

Članak 30.**Izvješćivanje**

1. Do 31. listopada svake godine Komisija podnosi Odboru za energetsku uniju izvješće o radu mehanizma, njegovu doprinosu obvezujućem cilju Unije u području energije iz obnovljivih izvora za 2030. i ciljevima europskog zelenog plana. Izvješće se javno objavljuje.

2. Do 31. listopada svake godine Komisija izvješćuje Odbor za energetsku uniju i Europski parlament o upotrebi vanjskih namjenskih prihoda država članica i o sredstvima Unije koje je primio mehanizam, visini potpore koja je dodijeljena u prethodnoj godini i preostalim neiskorištenim sredstvima u mehanizmu.

Članak 31.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. rujna 2020.

*Za Komisiju
Predsjednica*
Ursula VON DER LEYEN
